

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 98. ANULU XVIII.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: Joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 10/22 Decemvrie 1870.

ro provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratiunile se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Cu inceputulu anuloi 1871, se deschide prin acést'a prenumeratiune noua la acésta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va est cá si pâna acum de doue ori pe septamana Duminec'a si Joi'a — Pretiulu abonamentului e:

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si straintate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârdia cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogâmu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresându-le de-a dreptulu la

Editor'a „Telegrafului Romanu“
in Sabiu.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 10 Dec. a casei deputatiloru se autentica mai întâiu protocolulu siedintiei precedente. Presedintele anuncia mai multe petitiuni, care se transpunu comisiunei respective. Deputatulu I. Nagy cere din caus'a sanetatiei unu concediu de 6 septemani; i se incuviintiaza. Reprezentantii Benj. Guthy si Tal. Beniczky ascernu petitiuni, care inca se transpunu comisiunei petitiunarie.

E. Huszar face o interpelatiune câtra ministrulu de comunicatiune si G. Stratimir oivits ascerne unu proiectu de conclusu, ambi in privinti'a cladirei drumului de feru Kikinda mare=Beckerek=Belgrad.

La ordinea dilei sta proiectulu de lege despre modificatiunea mai multoru dispusetiuni a art. de lege XXI: 1868, privitoare la asigurarea si strengerea contributiuniloru de statu.

La desbaterea cea lunga, carea se incinge asupr'a obiectului acestui'a, iau parte intre altii deputatulu Horn, m. n. Kerkapolyi si Tissza; in fine se primescu proiectulu in editiunea sectiunei centrale cu o modificatiunea la §. 1. propusa de Horn.

Siedinti'a din 11 Decembre a casei reprezentantiloru o deschide presedintele la 1 ora. Dintre ministri nu e nici unulu de facia. Protocolulu siedintiei precedente se autentica. Presedintele anuncia mai multe petitiuni, care deodata cu cele presintate de deputatii M. Wahrmann si Ed. Beniczky se transpunu comisiunei de petitiuni.

Referentulu comitetului economicu, P. Farey ascerne budgetulu casei pentru lun'a Decembre. Se va imprime si pune la ordinea dilei.

Referentulu comitetului centralu, P. Király ascerne raportulu acestui comitetu despre proiectulu de lege relativu la organizatiunea comuneloru.

Incheierea siedintiei la 1/4 2 ore.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 12 Decembre. Presedinte: Somssich. Dintre ministri: Szlavy.

Dupa autentificarea protocolului siedintiei pre-

cedinte anuncia presedintele, ca reuniunea profesoriloru a ascernutu casei unu memorandu spre introducerea unei legi pentru reorganizarea scoliloru medie; ca deputatulu Alb. Németh au cerutu din caus'a sanitaria concediu pre tempu ne otaritu; i se incuviintiaza. Petitiunile numeroase ascernute se transpunu comisiunei de petitiuni.

Iulius Benedek interpelaza pre ministrulu de instructiune in afacerea scolei civice rom. cat. din Fagarasiu, care de-si s'a fondatu de Mari'a Teresia si si trage spesele de intretinere de la comand'a militaria din Sabiu, nici cându n'a avutu caracterulu unui institutu militariu. Limb'a de propunere in institutulu acest'a a fostu pâna acum'a totu d'una cea magiara si acum'a demandatu comand'a militaria din Sabiu a introduce limb'a germana cá limb'a de propunere. Interpelantele intréba, ca are ministrulu cunoscintia despre treb'a acést'a si ca cum are de cugetu a resolví cestiunea acést'a.

Interpelatiunea se va tramite ministrulni de instructiune.

Ministrulu de comerciu ascerne unu proiectu de lege despre unu contractu relativu la drumurile de feru cu Bohemia si Sacsonia. Se va tipari si transpune sectiuniloru.

Urméza a trei'a cetire a legiloru de contributiune desbatute in septemân'a trecuta. Se voru tramite casei magnatiloru.

Cu aceste se incheie siedinti'a la 1/2 11.

Dela resbelu.

Scirile de pre câmpulu de lupta din Francia se reduc: la sgomotulu, ca Trochu aru fi spartu lini'a de asediare in partea nordica a Parisului; ca armat'a francesa de nordu sub Faidherbe aru inaintá spre Parisu; ca Maunteuffel a parasitu Dippe si urmarescu pre Faidherbe in fine ca pre Maunteuffel lu urmarescu Moignard cu o tropa francesa de 30,000. Despre armat'a de la Loire nu se vorbescu nimic'a.

Cuventarea contelui Appóny, tlenuta in siedinti'a din 12 Dec. a delegatiuniloru unguresci, suna:

Onorata comisiune! Sub — comitetulu militariu, a cârui membru are onóre a fi si nimici'a mea, a castigatu convingerea in decursulu desbateriloru sele zelose si detaiate, ca e o necesitate neincungiuravera a cunósce si cercetá precisu toti factorii relativi la puterea de apanare a monarchiei, cátu si calitatea si cantitatea loru, cá sa póta fi in positiune, de a face propuneri drepte, relative la budgetulu pentru anulu 1871, comisiunei onorate, care l'a esmisu. Purcediendu din punctulu acést'a de vedere, subcomitetulu a compusu acele cestiuni, a câroru resolvire i suntu neapertu de lipsa pentru continuarea cu resultatu a desbateriloru sele, in form'a unei interpelatiuni, si mie mi se oferí onórea a ascerne interpelatiunea acést'a onoratei comisiuni (S'audimu! s'audimu!) Mai nainte in sa de ce voi incede a seversí problem'a, cu care sum insarcinat, concéda-mi onorat'a comisiune, cá sa-mi esprimu in pucine cuvinte parerea mea individuala despre obiectulu acést'a. (S'audimu) Esaminarea stricta a budgetului ne e fára indoiala impusa urginte atât prin detorinti'a cátu si prin dreptulu si privirea la referintiele nóstre financiale. Se intiege de sine ca esaminarea necesaria nu póte eschide consideratiunea la starea politica; cáci priceperea drépta séu nerespectarea gresita a acestoru consideratiuni adese decide de sórtea unui statu. Legislatorele are deci, dupa parerea mea, o problema dupla: a prefige pre de o parte receritiile neincungiuravere ale statului si midilócele necesarie pentru acoperirea

acestoru recerintie; pre de alta parte in sa a cercetá, ca e organizatiunea statului asiá, incátu midilócele incuviintiate la totu casulu sa se póta intrebuintia bine pentru de a face posibilu ajungerea tientei propuse, inca a si asigurá. Purcediendu din punctulu acést'a de vedere, trebuie mai întâiu sa se cerceteze la esaminarea budgetului militariu necesitatea politica si sa se doréscu mai departe cea mai stricta controla in tóte partile si ramurile. Se póte ca multi voru privi numai consideratiunile financiale la esaminarea budgetului de momentose si voru acordá consideratiuniloru politice mai pucina insemnate de cátu mene; cu tóte aceste inse aru fi in éróre acél'a care aru voi a presapune, ca eu amu póta de resbelu, din caus'a ca sum aplicatu a preugetá seriosu si dreptu despre referintiele européne; cáci de-si nu sum unu partisanu alu pácei cu totu pretiulu, totu — si eu consideru, pre lângu sustinerea demnitáti si integritáti imperiului, sustinerea pácei oneste de problem'a unei politice drepte.

Evenemintele díleloru mai recinti vorbescu mai multa decatu altu-ceva pentru o atare politica. Cu durere adanca privimu la lupt'a din occidentu, la acea lupta far' inderare, care pare a deremá preteritulu inlustru si insemnataea istorica a unei natiuni nobile, precandu lacramile si sángele a mii de nefericiti uda laurii invingatoriului. Tóte aceste dovedescu ca adu nu póte tinea in frenu nici puterea nobilitáre a civilizatiunei, nici prosperarea materiala comuna, si celu mai potienu contracte solenele si pacte intarite prin jurementu, patim'a naturale in nisuintiele ei. Trebuie sa marturisimu ca adu decide de interesele cele mai sacre ale popóreloru mai pucinu dreptulu bonu decátu sabia.

Deci e evidentu, ca integritatea, demnitata si independinti'a, catu si pacea stateloru depinde in prim'a lini'a dela puterea militaria, care veri-cine e in stare a o desveltá. Prin urmare déca voiescu a intari armat'a, a-i asigurá facultatea de a se lupt'a, o facu tocma in interesulu pácei, si din caus'a ca eu privescu garantia pácei in virtutea armatei. Inse precum tienu pre de o parte de lipsa respectarea acestoru consideratiuni, tocma asia afli pre de alta parte, ca trebuie ca se pretinda cea mai stricta controla in tóte ramurile administratiunei, cáci facendu bucurosi jertfele cele mari, care se pretindu dela noi, trebuie sa castigamu convingerea, ca prin acelea, in catu au fostu cu potintia, amu asiguratu interesele monarchiei si sustinerea pácei. Precum deci consideru cea mai neinsemnata suma acordata far' de a fi fostu de lipsa, de risipa, tocma asia nu aru potea consoná cu datorinti'a mea patriotica, candu asiu refúsá vre-unu sacrificiu, care ne-aru fi necesariu spre ajungerea scopului amintitu.

Dupa aceste observatiuni, dupa cum amintisemu, curatu individualu, mi iau libertate a ascerne interpelatiune. (Vorbitoriulu cetesce):

Interpelatiune

câtra ministerulu comunu de resbelu.

Considerandu pre de o parte sumele care s'au acordatu deja pentru inarmarea dupa cuviintia a armatei in anii 1868, 1869, si 1870;

Cosiderandu mai departe acele sume insemnate, care pentru 1871 spre acelasi scopu de nou se pretindu;

Considerandu pre de alta parte situatiunea politica cea seriósa, facia cu care integritatea monarchiei austro-unguresci, cátu si sustinerea influintiei ei politice e conditionata de puterea de apanare indestulitore si in buna stare.

Delegatiunile dietei unguresci nu se potu abtinea, de óre ce se provocatu de nou a incuviintia sacrificie, de a nu se folosi de dreptulu loru

nedubiu, se convinge pre deplin despre midiló-
cele recerute pentru că armat'a sa fia gal'a de
batalia.

In arm'a acesti'a se provóca dnulu ministru
comunu de resbelu.

1. A dá o dechiaratiune, încátu s'a ajunsu
scopulu susu atinsu prin bani dejá accordati spre
aceea, séu apoi încátu se va ajunge prin sumele
de nou pretinse?

2. Ministrulu sa procure ingraba delegatiunei
dietai ungueresci pentru esecutarea dreptului, ce i
comete conformu chiamárei si pentru implinirea de-
torintei ei, midilóce si ocaziune, cá delegatiunea
sa-si póta câstiga cunosciinta indestul'óre si con-
vingere nemidilocita despre starea, calitatea si canti-
tatea diferiteloru munitiuni de resbelu, cátu si de-
spre defectele sustatóre.

Generalulu B e n e d e k respunde in numele
ministrulu de resbelu la interpelatiunea lui Apponyi.
Cuprinsulu esentialu alu verbirei lui e urmatoriu:
Starea armatei e de facia cu multu mai buna, de
cátu acum doi ani. Armat'a numera 864,849 sol-
dati trupe regulare si 187,527 landvero, la olalta
1,052,376 soldati, va sa d. 341,000 soldati mai
multi cá in anulu 1867. Asemenea s'a immultitu
numerulu tunurilor cu 378, in sa va fi silitu a
cere inca bani pentru procurarea de tunuri. Pusci
cu acu posede armat'a comuna 899,279 darabe, mai
departe posede landverulu austriacu 57,227 si celu
ungurescu 80,000 pusci de sistemulu lui Werndl, la
olalta 1,034,000 pusci. Ministrulu va proiectá pro-
curarea inca a 150,000 darabe. Trasurari'a, par-
culu de arme, trupele sanitare si tehnice suntu
binisoriu immultite si meliorate. Starea cavaleriei
asemenea e meliorata si de facia avemu 8900 cai
mai multi cá in anulu 1868, monture nóue inse-
voru fi necesarie.

In fine propune ministrulu esmiterea unei co-
missiuni din 6 membri, carea sa se convinga des-
pre starea armatei. Apponyi pretinde in numele
comissiei militare o espunere detaiata si se in-
voiesce cu esmiterea unei comissiiuni.

Bugetulu Ungariei pre 1871.

A) Recerintiile extraordinarie.

1. Pentru minist. de interne:

Comisariatulu regiu in Transilvani'a, Direc.	
tiunea fondulu obli- gationiloru rurali, si comissiiunile verifica- tionali	114,324 fl.
Comitateloru pentru in- deteriri restante d. an. 1869 si pentru cladiri	200,000 fl.
Gendarmeri'a in Tran- silvani'a	400,000 fl.

Tipografiei universitatiei pentru tiparitur'a efep- tuata pre sem'a foste- loru autoritatii admi- nistrative	24,650 fl.
--	------------

Spesele brachiale pen- tru autoritatii pre cei din urma 4 ani	30,000 fl.
---	------------

In suma : 768,974.

2. Pentru minist. finantieloru :

Restauratiunea cetatiu- ei Uniadór'a	50,000 fl.
Tipografi'a statulu in Bud'a	43,000 fl.
Edificatiuni in Gödöllő	50,000 fl.
Edificarea oficiulu va- male in Pest'a	700,000 fl.
Edificiu pentru directiu- nea finant. in Aradu	70,000 fl.
Adoptarea casei pentru directiunea finantiala in Pectu	40,000 fl.
Adaugementu la pala- tulu guvernialu din Bud'a	200,000 fl.
Legatur'a Siemnitulu cu drumulu feratu	300,000 fl.
Drumulu feratu monta- nisticu in Maros-Ujvár	422,000 fl.
O aripa de drumulu feratu si unu podu la Maros-Ujvár	200,000 fl.
Calea ferata dela Mis- colti la Dios-Ghör	150,000 fl.
Cale ferata muntentistica la Govosdi'a	367,900 fl.
Lini'a dela Tisa-Zeler- nic, prim'a jumetate din tertia- litatea ce cade pre statu	154,200 fl.
Subventiunea de statu pentru aceeași intreprindere pre acestu anu	250,000 fl.
Lini'a Tisa-Ronitz pen- tru acestu anu	502,500 fl.
Subventiunea pentru cla- direa drumulu feratu Bán- réve-Dobsiau pentru acestu anu	300,000 fl.
Anticipatiuni pre ga- rantii de camete dupa im- prum. drumul. de feru	5,000,000 fl.
Construiera unei pompe cu vaporu pentru min'a „im- peratulu Iosifu“	60,000 fl.
Pregatirea de esplotare a mineloru de arama pentru acestu anu	25,000 fl.
Instruiera mineloru de carbuni in valea Jiului	222,500 fl.

La cuptórele de feru de lánga Uniadór'a pentru cla- direa unoru case	40,000 fl.
Instruiera acelorasi cup- tóra de feru	200,000 fl.
Cumperarea unei case pentru directiunea montani- stica in Clusiu	60,000 fl.
Prelungirea edificiulu cancelariei directiunale in Sigetulu Marmatiei	16,000 fl.
Construiera de locuinte pentru lucratori in Turi'a- Semete	7,000 fl.
Anticipatiune fondulu de hutaria	76,900 fl.
Pentru edificári la ma- sinele de feraria in Rhonitz	90,000 fl.
Pentru construii la fe- rieriele din Theisholz	9,500 fl.
Totu asemenea in Li- beteu	5,200 fl.
Totu asemenea in Poinic. Totu asemenea in Fe- hértaka	1,000 fl. 3,953 fl.
Pentru cladiri si masne la oficiulu montanu din Windschacht	148,000 fl.
Cladirea masineloru de pive in Rosi'a	10,826 fl.
Apeductulu in Kereszt- hegy	30,000 fl.
Construiera de pive in Capnicu	4,683 fl.
Pentru báile de auru si argintu in Sacarambu	13,900 fl.
Pentru cumperarea de particele intre proprietáile erariulu	300,000 fl.
Cladiri la bai'a d. Viste- Várhegy	6,000 fl.
Construiera báii la is- vorulu mineralu Sulguli	3,675 fl.
Acaretarea báii Werlein la Sóvár	10,000 fl.
Lárgirea ospetariei Ma- ros-Ujvár	2000 fl.
Investitiuni silvanistici: in valea Clacului	70,000 fl.
Lánga Kroncioc	24,000 fl.
Lánga Schmölitz	6,000 fl.
Lánga Sigetulu - Mar- matiei	725,600 fl.
In Transilvani'a intréga Mutarea directiunei fi- nanc. din Ungvar la Bereg- szász	1,072,800 fl. 10,000 fl.

FOISIÓRA.

Viéti'a familiare in paganismu, evreismu si crestinismu.

(Prelegere publica de Z. Boiu.)

Celita de autorele in 19 Nov. (1 Dec.) 1870.

(Capetu.)

Referinti'a acést'a intre sotiu si sotia o de-
scrie Pavelu fórtu frumosu in epistol'a sea cátra
Efeseni, unde legatur'a casatoriei crestinesci asiá o
onoréza si o inalta, încátu o aseména cu legatur'a,
ce esista intre Christosu si bisericu. Si déca Pa-
velu si aici subordinéza pre muiera barbatulu,
dicendu, ca muiera se se téma de barbatu, apoi
acést'a nu este temerea aceea fisica, carea pre
muiera se o face servitóre barbatulu seu, ci este
recunoscerea cea de buna voia a superioritatii spi-
rituali a barbatulu, este stim'a aceea libera, fára de
carea viéti'a familiare nu póte prosperá, este re-
spectulu acela din iubire, care face laud'a femeii
virtuóse. Cáci, Domniloru si cu deosebire Dómne-
loru, de-si tocmai crestinismulu este, carele a pro-
clamatu emanciparea femeii, precum si a omului
in generale, totusi elu prin emanciparea femeii nu
intielege aceea, ce pretindu modernii reformatori ai
lumei, mai cu seama Americanii cei seraci de femei:
cá femeea se ia parte la tóte adunárcile publice, se
vorhésca intr'ensele, se se imbrace cum i place, s umble
cum voiesce, si unde voiesce, cu unu cuventu se se des-

brace de vestimentulu celu minunatu de frumosu alu
pudicitiei si modestiei femeesci, — ci intielege aceea, ca
femeea sa se misce liberu inlauntru cerului ace-
lui-a, ce i l'a presemnatu Domnedieu prin nator'a,
carea i o-a datu dela inceputulu neamulu omenescu.
Crestinismulu prin emanciparea femeii nu intielege
aceea, cá femeea se devina barbatu, cáci consecin-
ti'a naturala de aici aru fi, cá apoi barbatulu se
devina femeu, — ci voiesce, cá femeia se fia eman-
cipata din lantiulu sclaviei trupesci, si intru ase-
menea de alu sclaviei spirituali, carea este igno-
rantia, nesciintia; elu voiesce, cá femeea se se
bucure de o potriua cu barbatulu de totu, ce a
produsu spiritulu omenescu frumosu si bunu, voiesce,
de mi este iertatu a vorbi iara intr'o aseména-
re, cá barbatulu se fia capulu, ear femeea inim'a casei,
cáci aici vede prosperarea, aici cunósce fericirea
familiei. — Recunoscendu-se in sa odata fia-care omu
de faptura a lui Domnedieu, facuta dupa tipulu si
asemanarea Lui, de fiu alu imperatiei lui Domne-
diu, urmá de sine, ca sotii crestinesci se fia cu
deosebita grija pentru crescerea prunciloru. Cáci
prunculu dupa notiunea crestinesca nu este prop-
rietatea parintiloru sei, precum d. e. la Chinezi, cá
se lu póta vinde séu omori, nici proprietatea sta-
tulu, precum d. e. la Spartani, cá statulu indata
dupa nascerea lui se lu póta smulge din bratielu
mamei si se lu predea unui chranitoriu — dleu in-
adinsu chranitoriu, si nu crescatoriu séu educatoriu
— ci indata dela naserea sea este proprietatea lui
Domnedieu, incredintiatu parintiloru sei spre a lu

educá cátra sublim'a tient'a comune a omenimei:
„Fiti deseversitu, precum si Tatalu vostru celu din
ceruri deseversitu este!“ Dá, Domniloru! santieni'a
naturei copilaresci o a doveditu insusi intemeiato-
riulu religiunei nóstre, cându a invetiatu pre inve-
tiaceii sei, ca de nu se voru întórce sa se faca
cá pruncii (adeca fára violencia, fára reutate), nu
voru intrá in imperati'a cerului, cându celoru ce lu
intrebarea: cine este mai mare intru imperati'a ce-
rului? le puse inainte unu pruncu, si cându díse
invetiaceiloru sei, cari opriau pre parintii de a
aduce pruncii loru la Densulu: „Lasati pruncii se
vina la mine, ca unor-a cá acestor-a este impera-
ti'a cerului.“ Si fiindca pruncii dupa notiunea cre-
stinesca suntu tesauie incredintiate dela Domne-
diu parintiloru spre administrare si fructificare,
pentru aceea parintii voru avé se deá seama in-
aintea lui Domnedieu despre educatiunea loru. Pentru
aceea Christosu demanda, a nu dá esemple rele
prunciloru, a nu face smintéla unui-a dintre cei mai
mici; ear apostolii invetiá in multe locuri pre pa-
rintii, cum se creasca pruncii sei. „Voi parinti —
dice Pavelu cátra Efeseni — nu interitati pre fiii
nostri spre mania, ci i cresceti pre ei intru inve-
tiatur'a si certarea Domnulu.“ Si iarasi cátra Co-
lossenii: „Parinti, nu ve interitati pre fiii vostri, cá
se nu se indereptnéscu.“ Ear iubitului seu Timo-
teiu scrie: „De are vre-o vedova feciori séu ne-
poti, se se invetie antáiu a si chivernisi cas'a sea
intru buna crestinatate, si se deá resplatiri parint-
loru, ca acést'a este buna si priimita inaintea lui

Intorcerea de cautuni	26,000 fl.
Procurarea de sare re- serva	100,000 fl.
Preficerea unora sararii in Maros-Ujvar, Vizokna si Varaid	12,500 fl.
Pentru provisoriu da- riloror fundali	30,000 fl.
Spesele de manipulari a detoriei flotante comune .	118,650 fl.
Respndei comunei Ora- stia pentru alpii Cugiru . .	80,000 fl.
Rescumperarea paduri- loru dela Horvath-Toldy si Barcsay langa Sebesiu . . .	100,000 fl.
La olalta :	12,521,287 fl.

3. Pentru minist. de comunicatiuni :

Gonstruiri de siosele . . .	1,335,500 fl.
Construiri hidraulice . . .	2,478,500 fl.
Conservarea porturilor maritime	141,300 fl.
Erogatiuni diverse	23,000 fl.
Impreuna :	3,978,300 fl.

4. Pentru minist. de agricultura, comertiu si industria :

Ultimile spese de orga- nisatiune a camerelor indu- striali	1,000 fl.
Pentru instituttele agro- nomice din Colosiu-Monostoru si Altenburgulu-ung.	27,000 fl.
Erghelele statului	151,000 fl.
Scola veterinara din Pest'a	16,900 fl.
Telegrafulu	300,000 fl.
Edificarea palatului pen- tru posta si telegrafu a dou'a rata	250,000 fl.
La olalta :	745,900 fl.

5. Pentru minist. cultului si instructiunii :

Pre sem'a confesiunilor speciali	310,000 fl.
Directiunea de studia . . .	5,030 fl.
Pre sem'a unora insti- tute scolare	27,000 fl.
Inavutirea colectiunilor in Museulu nat.	41,000 fl.
La olalta :	383,430 fl.

6. Ministeriulu justitiei :

Pentru lucrările de co- dificare	50,000 fl.
---	------------

7. Ministeriulu pen- tru aperiarea tierrei :

Pentru casarme	200,000 fl.
Pentru edificarea unei magasine centrale de monture	100,000 fl.
La olalta :	300,000 fl.

Pentru cladiri de dru- muri de feru	22,402,120 fl.
--	----------------

Sum'a totala a recerin- tieloror extraordinarie :	40,870,011 fl. v.a.
--	---------------------

Ordinariile si straordi- nariile impreuna :	181,577,859 fl.
--	------------------------

NB! Dar aci lipsescu spesele comune, ce apartienu la delegatiuni, asemenea lipsescu creditele suplementarie. La acestea inca vomu reveni, dupa ce vomu fi insiratu mai antaiu preliminariulu acopeririloru.

C) Acoperirea ordinaria.

1. Minist. la curtea MSele, are venitu din chiri'a de casa	540 fl.
--	---------

2. Minist. de interne :	
Dupa casele de smintiti	27,619 fl.
Alte perceptiuni	8,000 fl.
La olalta :	35,690 fl.

3. Minist. de finantie :

Darea de pamentu	34,177,000 fl.
Darea de case	6,368,000 fl.
Darea de venitu	8,490,000 fl.
Darea de cascigu pers	7,515,000 fl.
Interes. dupa restantie	820,000 fl.
Tacs'a p. incasarea darei	208,000 fl.
Darea de spiritu	6,700,000 fl.
Darea d. consum. d.	

vinu	2,411,000 fl.
Darea d. consum. d.	

carne	1,856,000 fl.
Darea d. censum. d. bere	1,220,000 fl.
Darea dupa zaharu	1,051,000 fl.
Timbrulu	4,000,000 fl.

Competintiele dupa ac- tele justitiarie	8,571,500 fl.
Tacse diverse	338,500 fl.
Probarca arg. si aur.	26,500 fl.
Naqliulu	2,450 fl.
Venitulu d. tabacu	25,578,200 fl.
Venitulu d. Lotiria	2,739,350 fl.
Venitulu d. sare	14,708,000 fl.
Venitulu mosleloru d.	

statu	24,564,171 fl.
Alte diverse	163,725 fl.
La olalta :	151,508,196 fl.

4. Ministr. de comu- nicatiune :	
Contab. garantielor si inspectiunea drum. ferate . .	25,330 fl.

Oficiile cladir. publice	52,000 fl.
Din conservarea siose- loru	4,000 fl.
Din constr. hidraulice	150 fl.

La olalta : **81,580 fl.**

Minist. pentru a- gricultura, industria si comertiu :

Dela instit. d. economia	49,300 fl.
Dela ergeliile statului	1,610,740 fl.
Dela scol. veterin, din	

Pest'a	10,400 fl.
Post'a	4,170,000 fl.
Telegrafulu	1,112,000 fl.
Carantin'a	12,700 fl.

Cas'a de pemnuri in Pest'a	137,000 fl.
Din diverse venituri	27,010 fl.

La olalta : **7,170,150 fl.**

6. Minist. culte- loru instruct. publ. . .

In centru venitu	41,785 fl.
Instituttele de invetiara . .	231,285 fl.
Diverse altele	24,490 fl.

La olalta : **297,560 fl.**

Minist. justitiei . .

In centru venitu	2,000 fl.
In casele detentionale	40,820 fl.

La olalta : **42,820 fl.**

Acoperirea ord. intraga : **159,135,536 fl.**

D) Acoperirea extraordinaria.

1. Minist. d. finantie.

Din vindiarea d. mos. d. statu	949,303 fl.
Din monetarie cascigu la prefacerea monetei de arg.	250,000 fl.

Economisare in regiulu vam.	98,600 fl.
Din dări restante	2,500,000 fl.
Din restantiele prov. d.	

dare	3,000 fl.
Din fondulu de garantii	5,550,000 fl.
Rat'a de rescump. a districtului de Tisza	185,714 fl.

Din rescump. diaciulei de vinu in Buda-vechia . . .	51,561 fl.
--	------------

La olalta : **9,588,178 fl.**

2. Ministr. de comu- nicatiuni.	
Compens. inspectiunei drumurilor de feru	150,000 fl.

3. Minist. d. agricul- tura, industria si co- mertiu.	
Din vindiarea unei mori in Kishér	10,000 fl.

Totala acoperire extraordinaria : **9,748,178.**

Ddiu. " Si totu acolo : „Cine nu porta grija de ai sei, si mai vertosu de ai casei sele, de credintia sa lepedatu si este mai reu de catu celu necredinciosu.“ Deca insa crestiniismulu de o parte indatoriza pre parinti, a fi cu cea mai mare grija pentru crescerea prunciloru lor, apoi nu mai potinu indatoriza pre fiii, a fi cu ascultare si supunere catra parinti lor. Ca in tote cele bune si inalte si domnediesci, asiá intemeiatoriulu religiunei crestine si aici premerge cu cuventulu si cu esemplulu seu, si totu in acestu spiritu invetia apostolii; si numerocele loru invetiaturi asopra acestui punctu, cari numai pentru scurtiema tempului nu le citezu anume, ne dovedescu presfrumosu, cu ce simtieminte voiesce chistianismulu se fia fii catra parinti lor. Si asiá ni se areta famili'a christiana indata dela inceputulu ei cá locuint'a religiositatiei din inima, a libertatiei personali, a adeverului, a dreptatiei, a simplitatiei si modestiei — aceste doue le impune Ap. Pavelu in modu deosebitu femeiloru crestine! — a iubirei patriei si a poporului seu si a omenimei intregi, si preste totu a tota fapt'a buna; ni se areta famili'a crestina cá unu aluatu santu, care a prefacutu credintiele si naravurile cele selbatacite ale pagániloru in pane dulce, gustosa si nutritore. Si cumca acestea nu suntu laude vane ale familiei christiane, ci suntu fapte, despre acest'a istoria bisericésca ne dá esemple nenumarate, pestrate nu numai de crestini, ci chiaru de scriitori pagani, cari de multe ori erau nimiti de frumseti'a si santitatea naravuriloru, ce domniau in familiee crestine, asiá, incatu

este mai greu a alege, decâtu a culege esemple de acestea. Me voui margini dar pe langa a aminti en lauda numai câte-va nume de femei crestine din seculii d'antaiu, cari au datu probe admirabili despre profund'a loru religiositate, moralitate si intielepciune de mame. Ce venerabile a Antus'a, mam'a S. Ioanu Gara-de-auru, carea remanendu veduva tinera din familia stralucita, nu se mai casatori, cá se se póta consacrá totalminte educatiunei fiului seu! Ce laude merita Nonn'a, mam'a S. Grigoriu Teologului, carea intorce pre sotulu seu dela paganismu si cresce pre fiulu seu spre a deveni unu margaritoriu alu bisericiei crestine! Si cum nu amu aminti de Emmeli'a si de Macrin'a, ceea mam'a, cest'a bun'a S. Vasiliu celu Mare, cari si-concentrara tote poterile sufletesci, spre a aduce lui Christosu in fiulu si nepotulu loru unu Apostolu petrundu de iubirea lui Domnedieu si a omenimei! In fine cum trebuie se glorificamu pre Monic'a, mam'a S. Augustinu, carea cautandu pre fiulu seu celu perdutu spiritualminte, trece plangandu Marea mediterrana, vine din Africa in Europ'a, si luandu dela venerabilele Episcopu Ambrosiu promisiunea cea mangaitore, ca Domnedieu va prefaca lacrimile ei de intristare in lacrimi de bucuria, nu se odichnesce, panacandu nu afla pre fiulu seu si lu readuce la Christosu, si apoi more mangaiata, caei a mantuitu sufletulu lui. Si inca multe si multe esemple de virtuti familiari crestinesci asiú citá, deca tempulu inaintatu nu mi aru aduce aminte, ca dor si pana aci amu ostenitu prea multu atentunea Dvostre. Nu potu

insa, a nu constata, ca latirea si intarirea crestinitatiei, si prin acest'a a civilizatiunei, a umanitatiei, incependu dela Juli'a Mame'a, mam'a imp. Alexandru Severu, si dela S. Elen'a, mam'a imp. Constantinu celu Mare, pana astadi, in parte forte mare avemu se o multiemimu familieiloru si in speciale femeiloru crestine; si aru fi o opera forte rentabile pentru unu istoricu, a adona datele de lipsa si a areta lumei adeverulu acest'a in tota frumseti'a lui.

Facendu dar o reprivere generale asopra vietiei familiari, dopacum aceea s'a desvoltatu la poporele antice pagane, apoi in iudaismu si pre urma in christianismu, vedemu, ca ideea acest'a, cá tote, câte au agítatu omenimea, a facutu si ea unu cursu graduatu, din trepta in trepta, panacandu a ajunsu in christianismu la inaltimea si curatimea aceea, in carea o vedemu astadi. Si asiá nu mi remane, decâtu a enuncia intr'unu cuventu de incheiare ferbintea dorintia, cá santieni'a, curatimea, dulceti'a si fericirea vietiei familiari, precum ni o infatisieza religiunea nostra crestina, se cuprinda totu mai multu terenu si in mijloculu nostru, cá astfelu devenindu familiee nostre resadnitie a tota ce este bunu si abile, se contribuiesca si ele, a pregati poporulu nostru unu venitoriu pre atatu de dulce, precatu de amaru i a fostu trecutulu, si a merita pentru noi si urmatorii nostri binecuventarea omenimei!

Acoperirea ord. și straord. împreună :
168,884,624 fl.

Asemănându totuși recerintelor de
181,577,859 fl. cu totaluța acoperire,
de 168,884,624 fl. se arăta aci unu deficitu
de: = 12,693,235 fl. v. a. —

PRELIMINARIULU

de spese și de recourse comune în monarhia Au-
stro-Ungurésca pre anul 1871.

Recerintele.

1. Pentru ministerele de externe :

a) ordinari 4,257,682 fl.
b) straordinari 76,105 fl.

In totalu : 4,343,787 fl.

2. Pentru minist. de resbelu :

a) ordinariulu armatei 78,644,439 fl.
b) straordinariu 6,800,724 fl.

Impreună : 85,445,163 fl.

c) Ordinariulu marinei 8,351,000 fl.
d) straordinariu 3,882,700 fl.

Impreună : 12,233,700 fl.

Poterea armata intréga, cu recerintele ordi-
nari și straordinari in totalu : 97,978,863 fl.

3. Pentru minist. co- muni de finantie :

a) recerintia ordinaria 140,010 fl.
b) pensuni, și anume :
pentru ministeriulu de externe
ord. și straordin. impreună 264,200 fl.
c) pensuni militari 1,210,000 fl.
d) pensuni pentru ma-
rina 225,000 fl.
e) pensuni contabil, mi-
litar. 134,200 fl.
f) pensuni proprie 1,100 fl.
g) pensuni pentru su-
prem'a contab. comuna 6,800 fl.

In totalu : 1,783,810 fl.

Control'a contabilității 104,095 fl. v. a.

Sum'a principala a recerintelor :

Cea ordinaria 93,149,976 fl.
Cea straordinaria 10,760,519 fl.

Totalulu : 103,909,495 fl.

Veniturile proprie ale celor trei ministere
facu sum'a de — 3,530,987 fl. acésta suma sub-
stragendu-o din totalulu recerintelor, rămâne sum'a
curata de recerintie — 100,378,508 fl.

Venitele din vâmi la fruntariile părților cis-
litaie se prelimina cu 15,664,000 fl. iera cele de
la fruntariile unguresci — 2,885,700 fl. impreună:
18,549,700 fl. spesele de manipulațiune a vame-
loru din ambele părți se punu în preliminaru cu
— 1,850,000 fl. Astfelu se arăta unu prisosu
bunu de — 16,699,700 fl.

Din acestu venitu vamale subtragendu pentru
părțile cislitaie o restituire a darei de consumu de
3,000,000, iera pentru părțile ungurice — de
1,500,000 fl. impreună 4,500,000 fl. — rămâne unu
prisosu curatu de venitu vamalu de 12,199,700 fl.

Astfelu prin dotațiune va trebui acoperita o
suma ordinaria de 77,419,289 fl; iera straordinaria
de 10,760,579 fl; impreună : 88,179,868 fl.

Din acésta suma cadu pre tierile represen-
tate în senatulu imperiale, dupa proporțiunea de
70% = 54,193,502 fl. 30 cr. ordinari, 7,532,405
fl. 30 cr. straordinari impreună : 61,725,907 fl. 60
cr., ier pre tierile unguresci, dupa proporțiunea de
30%, 23,225,786 fl. 70 cr. ordenari, și —
3,225,173 fl. 70 cr. straordenari. Adeca Ungaria
are sa acopera impreună: 26,453,960 fl. 40 cr. v. a.

NB. Afara de aceste recerintie comune, Mi-
nisteriulu comunu de resbelu indata la inceputu a
insinuatu trebuintie straordinarie de 60,407,833 fl.
v. a. pentru completarea armelor și acoperirea
unoru spese déjà facute.

Din acésta suma, cele 30% ce cadu asupr'a
Ungariei facu 18,122,350 fl. cari trebuie acope-
riti prin creditu seu imprumatu.

Astfelu deficitulu Ungariei, cu cele 12,693,235
fl. mai susu arătate, se urca — numai dupa aceste
date, la cifr'a de 30,715,585 fl. v. a.

Dupa „Alb.“

R o s l ' a l ă n g a S a b i i u 7 D e c e m b r e 1 8 7 0 .

La întâi'a cetire a circulariului V. Consistoriu
Nr. scolaru 225 a. c. și totu în întielesulu acestui
circularu a celui din partea Prea On. D. Protopresbiteru
Nr. 129 din 9 Noemvrie 1870, în biserica cresti-
niloru nostri și mai vertosu punctele ce tracté-
dia despre scól'a de adulti, au cuprinsu pre multi
mirare, și i-si aflau numai risu, dicându: „ca pre
animalulu batrenu nu lu vei mai invetiá a trage la
povéra“, dara ce se vedi! dupa ce l'amu repetatu
acelu laudabilu circularu consistoriale și pre acelu
protopopescu în biserica poporulu și acasa comi-
tetulu, de cari fórte me iuteresamu ale pune în
lucrare, au venitu cu totii la convingere, ca aru
fi dara de lipsa a se comperá din visteri'a bisericei
o lampa și gasu pentru luminarea chiliei sér'a, care
e scól'a, câtu și alte obiecte pentru cetire și scrisu

La 29/11 sér'a a. c. s'au inceputu prelegerile
cu cei dela 15 ani în susu, și s'au adunatu, de-si
aici e unu poporu numai din 60—65 familii afara
de tigani, atáti'a încátu, scól'a nu erá atát'a de
spatiósa, pentru de a putea toti ocupá locu,
în câtu amu trebuitu a face despartieminte, de-
osebite, cu cei pâna la 24 ani și necesatorili fe-
ciori și fete care totu mai sciu cev'a din scól'a inca.
Acesti'a se aduna Sambat'a și si Duminec'a sér'a pentru
Computu; iara apoi pentru scrisu pentruca nu e
potrivitu a scrie multi dela lampa, în Dumineci
și sarbatori dupa 2 óre postmeridiane. Cei dela
24 ani în susu pâna la 40—50 ani, se aduna în tóte
celelalte seri, și asiá indreptu cuventu dicu astadi ne
bucurámu de o scól'a de ómeni mari, care numera
cam la 20 de persóne, care de regula, ne siliti
cercetéza. Si avemu buna sperantia, ca mai tar-
diu se va mai si sporí, conoscendu numai usurint-
ti'a ce ni o infatosiadia metod'a cea nóua din A.
B. C. a Prea V. D. Protop. și Prof. I. Popescu la
cetitu și scriere, promitiendune inca si alte litere
singuratiche în forma mare tiparite, care compun-
duse în rendu un'a lănga alt'a, dupa cum es-
primi cuventulu 'lu infatosiadia și în litere, care
credemu a fi iara unu midilocu fórte bunu la ince-
putu pentru ómeni mari.

Amu întielesu ca în mai multe parochii din
Tractulu nostru alu 2-lea alu Sabiului, s'au ince-
putu astfelu de scóle, și credemu cu siguritate ca
în scurtu tempu, dupa serioasa dispunere a Pré Ven
D. Protop. în asta privintia, nu va remané nici
o parochia, în carea sa nu se tina astfelu de scól'a
mai vertosu iu tempu de ierna.

Nu potu a numi esprime si aceea admiratiune
cu acésta ocaziune observata, adeca pacienti'a, cu care
e datatu e trái românulu dela nascere pâna cându
móre, și pentru ce? pentru ca vedi unu tineru
invetiatoriu, instruindu ómeni de 40—50 a ani ceti
și scrie totu odata, deosebindu, ca unu cuventu din
câte litere e compusu, câte silabe are, câte tonuri
se audu în elu, apoi amestecându și sarindu cu
intrebarea, acestea tóte, ómeni mari sa le scie de
osebí și numi, stându cu degetele radicate pre in-
trecute cá copii însintea invetiatoriulu. Acest'a e unu
ce admirabilu! și credemu, ca déca nici în astu
modu nu se va sporí nimicá intru invetiatura, pre
lănga alte scóle și catichisatiuni în poporulu nos-
tru, apoi nu sciu cându si ce se mai credemu.

Ceaa ce asiú avé de a mai observá aicea în
fine aru fi, ca pre câtu au fostu nisuinti'a de mare
pâna acum, a supremei inspectiuni de scól'a și bise-
ricésca, pentru lefi mai potrivite amesuratu tempu-
lui presentu, în favórea pretiloru și invetiatoriloru,
cu privire si la gréu'a missiune ce li se adaoge din
di în di totu mai multu, pre atát'a s'aru cere astadi
mai multa nisuintia din partea poporulu în privin-
ti'a acésti'a, pentru ca elu trebuie sa pricepa, ca de
unde vine lumin'a si desvoltarea mintiei lui.

Ioanu Bânda
Parochu gr-orientalu.

Concursu.

La scól'a gr. or. din comun'a Boldoru, în protopo-
piatulu Lugosiului, comitatulu Carasiu. —

Emolumintele suntu: salariu anualu 94 fl. 50 cr.
15 meti de grâu, 15 meti de cucurudiu, 50 pf. de sare
12 pf. lumini, 1 maja de clisa, 8 orgii de lemne din care
se incaldiesce si scól'a, 3 jugere livéda, cortelu liberu cu
gradina de 1 jugeru.

Recursele instruate cu privire la statutulu organicu,
sa se adreséde: Cătra on. sinodu parochialu gr. or. din
Bolduru; — la D. protop. G. Pesteanu în Lugosiu.

(102—1)

Comitetulu parochialu.

Citatiune edictala.

Teresi'a Macr'a — nascuta Ciura, din Silvasiulu supe-
rioru, de religiunea gr. orientala, carea a parasitu cu ne
credintia pre legiuitulu ei barbatu Ianosiu Macr'a totu de
acolo — de religiunea gr. catolica — de 4 ani de dile,
fára a se sci unde se afla, se citéda prin acésti'a în
timpu de unu anu dela datulu presinte, înaintea subscri-
sului scaunu protopopescu, căci la din contra si în absen-
ti'a ei se va decide caus'a divortiala incaminata de cătra
barbatulu ei mentionatu, — în sensulu prescrielorlu canóne
a santei nóstre biserice.

Hatiegu în 10 Novembre 1870.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu tractatulu

Hatiegu.

I. Ratiu

protopopu.

(103—1)

Concursu.

Devenindu statiunea invetiatorésca în comun'a bi-
sericésca gr. or. Boianu protopresviteratulu Ternavei de
josu vacanta, se escrie concursu pâna în 26 Decembre
1870 st. v.

Léfi'a impreunata cu acésta statiune este 60 fl. v.
și 100 mesuri (feldere) de cucurudiu, cortelu și lemne
de ajunsu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a si as-
terne petitiunile cu documintele necesarie la subscribulu
pâna la terminulu prefriptu.

De ag 22 Novembre 1870.

Daniilu Tamasiu

99—2

Adm. prot. gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de capelanu la biserica
gr. or. din satulu Tarlungeni, în districtulu Brasiovului,
prelănga cinstiea sea neputinciosulu parochu Georgiu
Manole, — se escrie prin acésti'a concursu cu terminu
pâna la 15 Ianuariu 1871.

Doritorii de a concurá la acésu postu, sa documen-
tedie ca suntu clerici absoluti, si ca au purtari morali
potrivite chiamarei preotiesci; iara snplic'a cu documen-
tele loru sa la tramitia Preaonoratulu Domnu Protopopu
alu Brasiovului Iosifu Barucu în Brasiovu.

Brasiovu 28 Novembre 1870.

Comitetulu parochiale gr. or. din Tarlungeni.

100—2

Citatiune edictala.

Dobr'a Micu nascuta Stefanutia din Resinari de re-
ligiunea orientala ortodocsa, carea a parasitu de doi ani
pre legiuitulu ei barbatu Oprea Micu si astadi nu se scie
unde se afla, se provóca prin acésta a se infatisiá ina-
intea subsemnatulu foru matrimonialu în terminu de unu
anu si o di, căci din contra se va luá în pertractare ac-
tiunea barbatulu ei prin carea cere divortiu si se va de-
cide în întielesulu canóneloru santei nóstre biserice.

Sabiú 22 Noemvrie 1870.

Scaunulu protopresb. gr-or. alu tract. II alu Sabiului.

98—3

Ioanu Popescu

Protopopu.

Concursu.

Statiunea a 2-a de parochu în comun'a Vinerea (Fel-
kenyér) fiindu mai demultu în vacantia — cu acésti'a se
deschide concursu pâna la 13 Decembre a. c.

Emolumentele suntu

1. venitul scolaru dela 200 familii — si prospectu
de salariu anualu dela 200—400 fl. v. a. din cass'a alo-
diale — care numai dupa întregirea statiunei se va defige.

2. un'a parte de lemne de focu — din padurea
comunale.

3. cortelu naturalu.

Doritorii de a concurge pentru parochia acésti'a —
au a-si tramite recoursele loru instruite în sensulu statutulu
organicu bisericescu la scaunulu protopopescu în Orestia
pâna la susu scrisulu terminu.

Orestia 17 Novembre 1870.

Cu întielegerea comitetulu parochialu.

Nicolau Popovicu

96—3

Protopopu.

Edictu.

172 — 1870.

Oprea Tempenariu din Selisce, carele de unu siru
de ani au parasitu patri'a si pre legiuit'a sea socia Mari'a
D. Hert'a lotu din Selisce, fara a se sci loculu, aflárei si
modulu petrecerei lui, neci déca se mai afla între cei vii,
se provóca prin acésti'a, cá în terminu de unu anu si anu-
mitu pâna la S. Nicolae 1871, sa se presenteze înaintea
scaunulu protopopescu scrisu, pentru ca la din potriua,
procesulu divortiale intentatu asupr'a lui si în absenti'a
lui se va otári dupa presele canonice ale s. nóstre bise-
rici gr. res.

Sabiú 28 Noemvrie 1870.

Scaunulu protop. gr. res. alu tractulu Sabiului I. cá
foru matrimoniale.

101—2

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Decemvrie 1870.

Metalicele 5%	56 45	Act. de creditu	247
Imprumt. nat. 5%	65 90	Argintulu	122 65
Actiile de banca	728	Galbinulu	5 90